

यूनाइटेड अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड

United Ajod Insurance Limited

United by Trust

(सार्विकका यूनाइटेड इन्स्योरेन्स कं. (नेपाल) लि. र अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड एक आपसमा गाभिएर बनेको बीमक)

सि.टि.सी. मल, सातौं तल्ला, बागदरबार मार्ग, सुन्धारा, काठमाडौं, नेपाल

फोन: ०१-५३३३७४३, ५३४३३०३, ५३४४०१३, ५३४३०७३, टोल फ्रि नं.: १६६०-०१८६४९६

E-mail: info@unitedajodinsurance.com, Web: www.unitedajodinsurance.com

दुर्घटना बीमालेख

यस बीमालेखमा उल्लेख भएको व्यवस्था बमोजिम बीमा गर्नको लागि बीमित वा बीमितको तर्फबाट बीमालेख धारकले पूरा बीमाशुल्क भुक्तानी गरेको हुनाले बीमक तथा बीमित बीचको द्विपक्षीय बीमा करारको रूपमा यूनाइटेड अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेडले यो बीमालेख जारी गरेको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. बीमालेखको नाम र प्रारम्भ:

- (१) यो बीमालेखको नाम “दुर्घटना बीमालेख” रहेको छ।
(२) यो बीमालेख बीमित वा बीमालेख धारकले बीमाशुल्क भुक्तानी गरे पश्चात प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस बीमालेखमा,

- (क) ‘अपवाद’ भन्नाले बीमालेखले रक्षावरण नगर्न जोखिम वा बीमालेखले क्षति प्रदान नगर्न वा नसमेट्ने अवस्था सम्भनु पर्दछ।
(ख) ‘आनुसाङ्गिक क्षति’ भन्नाले बीमा गरिएको जोखिमको कारणले हुने अप्रत्यक्ष (कन्सिक्वेन्सियल) वा एउटा घटनाको परिणामस्वरूप हुने अप्रत्यक्ष क्षति सम्भनु पर्दछ।
(ग) ‘जोखिम’ भन्नाले कुनै घटना घट्ने वा नघट्ने अनिश्चित अवस्था सम्भनु पर्दछ।
(घ) ‘तालिका’ भन्नाले बीमा गरिएको बीमाङ्क, बीमाशुल्क लगायत बीमालेख जारी गर्न आवश्यक पर्ने विवरणहरू उल्लेख भएको बीमालेखको अङ्गको रूपमा रहने तालिका सम्भनु पर्दछ।
(ङ) ‘दावी’ भन्नाले क्षति वापत बीमित वा बीमालेख धारकद्वारा माग गरिएको क्षतिपूर्ति रकम सम्भनु पर्दछ।
(च) ‘दुर्घटना’ भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र सांघातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक र अप्रत्याशित घटना सम्भनु पर्दछ।
(छ) ‘निर्देशिका’ भन्नाले दुर्घटना बीमा सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ सम्भनु पर्दछ।
(ज) ‘वस्तुगत तथ्य’ भन्नाले बीमा गरिएको व्यक्तिको जोखिम बढाउन वा घटाउन सक्ने महत्वपूर्ण तथ्य सम्भनु पर्दछ।
(झ) ‘बीमक’ भन्नाले यो बीमालेख जारी गर्न बीमा कम्पनी सम्भनु पर्दछ।
(ञ) ‘बीमा करार’ भन्नाले प्रस्ताव फाराम, बीमालेख, तालिका, सम्पुष्टि, बीमालेखको संशोधन तालिका तथा बीमाशुल्क भुक्तानी रसिद सहित बीमालेखको रूपमा जारी गरिएको बीमक तथा बीमित वा बीमालेख धारक बीच भएको द्विपक्षीय करार सम्भनु पर्दछ।
(ट) ‘बीमाङ्क’ भन्नाले क्षति वापत बीमकले प्रदान गर्न तालिकामा उल्लेख गरिए अनुसारको कुल बीमा रकम सम्भनु पर्दछ।
(ठ) ‘बीमालेख’ भन्नाले बीमकले जारी गर्ने दुर्घटना बीमालेख, बीमालेखको तालिका तथा सम्पुष्टि तथा बीमालेखको संशोधनको तालिकालाई एकमुष्ट रूपमा सम्भनु पर्दछ।
(ड) ‘बीमाशुल्क’ भन्नाले बीमा गरे वापत बीमित वा बीमालेख धारकले बीमकलाई बुझाउनु पर्ने रकम सम्भनु पर्दछ।
(ढ) ‘बीमित’ भन्नाले बीमालेख अनुसार बीमा गरिएको व्यक्ति सम्भनु पर्दछ।
(ण) ‘बीमालेख धारक’ भन्नाले बीमालेख धारण गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्भनु पर्दछ।
(त) ‘मूलभूत विवरण’ भन्नाले बीमा गरिएको व्यक्तिको रहेको जोखिम तथा त्यस्तो जोखिमको मात्रा विश्लेषण गरी बीमाशुल्क निर्धारण गर्न र बीमा प्रस्ताव स्वीकार गर्ने वा नगर्न निर्णयमा सधाउ पन्याउन आवश्यक पर्ने महत्वपूर्ण विवरण सम्भनु पर्दछ।
(थ) ‘रक्षावरण’ भन्नाले क्षतिको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नको लागि मञ्जुर गरेको अवस्था सम्भनु पर्दछ।
(द) ‘समानुपातिक दर’ भन्नाले एक वर्षको लागि लाग्ने बीमादरको अनुपातमा तोकिएको निश्चित अवधिका लागि लाग्ने बीमादर सम्भनु पर्दछ।
(घ) ‘स्थायी पूर्ण अशक्तता’ भन्नाले बीमित आय वा मुनाफा आर्जन गर्ने वा कमाई गर्ने कुनै पनि पेशा वा व्यवसाय गर्न सधैका लागि असमर्थ भएको अवस्था सम्भनु पर्दछ र भविष्यमा निको हुने वा नहुने यकिन गर्न नसकिने अवस्थामा दुर्घटना घटेको मितिदेखि तीनसय पैसटी दिनसम्म बीमित स्थायी पूर्ण अशक्त भएमा निज सधैका लागि स्थायी पूर्ण अशक्त भएको मानिनेछ।
(न) ‘सम्पुष्टि’ भन्नाले बीमित वा बीमालेख धारकको अनुरोधमा बीमालेखमा उपलब्ध भएको जोखिमको अतिरिक्त जोखिम थप गर्नको लागि बीमकसंग गरिएको पूरक करार सम्भनु पर्दछ।
(प) ‘हूलदङ्गा तथा आतंकवाद जोखिम सम्भनु’ भन्नाले हूलदङ्गा, हडताल, रीसइवीपूर्ण कार्य, आतंकवादी कार्य, प्रतिघात जस्ता कार्यहरू सम्भनु पर्दछ।
(फ) ‘क्षति’ भन्नाले कुनै घटना भई हुने क्षति हुनु, हानि-नोकसानी हुनु, विग्रनु वा नाश हुनु भन्ने सम्भनु पर्दछ।
(ब) ‘क्षतिपूर्ति’ भन्नाले बीमालेखमा उल्लेख भए अनुरूप बीमकले बीमितलाई प्रदान गर्ने दावी वापतको रकम सम्भनु पर्दछ।
(भ) ‘अन्य कुनै अड्झभङ्ग’ भन्नाले कुनै अड्झमा दुर्घटनाबाट चोटपटक लागी सो चोटपटक लागेको अङ्गको विषयमा विशेषज्ञ विकित्सकद्वारा प्रमाणित गरिएको पूर्ण च्छास वा पूर्ण स्थायी क्षतिलाई सम्भनु पर्दछ।
(म) ‘अस्थायी पूर्ण अशक्तता’ भन्नाले बीमित आय वा मुनाफा आर्जन गर्ने कुनै पनि व्यवसाय वा पेशा गर्न केही समयको लागि पूर्ण रूपले असमर्थ भएको अवस्था सम्भनु पर्दछ।
(य) ‘औषधोपचार खर्च’ भन्नाले दुर्घटनाबाट लागेको धाउ, चोटको लागि आवश्यक उपचार, उपचार सामग्री वा उपचार सेवाको लागि भुक्तानी गरिएको वास्तविक खर्च रकम सम्भनु पर्दछ र सो खर्च रकम सम्बन्धित ठाउँ अनुसारको उपचार, उपचार सामग्री वा उपचार सेवाको प्रचलित दरभन्दा बढी हुने छैन।

- (र) 'शारिरीक रूपले काम नलाग्ने' भन्नाले दुर्घटनाबाट चोटपटक लागेको अङ्गको सम्बन्धमा उत्त विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको इजाजतपत्र प्राप्त चिकित्सकबाट प्रमाणित गरिएको उपयोग वा सहउपयोगको पूर्ण ज्ञास वा पूर्ण स्थायी क्षतिलाई सम्झनु पर्दछ र भविष्यमा निको हुने वा नहुने यकिन गर्न नसकिने अवस्थामा दुर्घटना घटेको मितिदेखि तीनसय पैसड्डी दिनसम्म वीमितको अङ्ग काम नलाग्ने उत्त अङ्ग सधैका लागि काम नलाग्ने वा अङ्गभङ्ग भएको मानिनेछ ।

परिच्छेद-२

रक्षावरण

३. दुर्घटनाको कारणले भएको मृत्यु: यस वीमालेख अन्तर्गत दुर्घटनाको प्रत्यक्ष कारणबाट दुर्घटना भएको एकसय त्रियासी दिनभित्र वीमितको मृत्यु भएमा क्षतिपूर्ति स्वरूप वीमकले शतप्रतिशत वीमाङ्क प्रदान गर्नेछ ।
४. पार्थिव शरीर व्यवस्थापन तथा किरिया खर्च: दफा ३ अनुसार वीमितको मृत्यु भएको खण्डमा वीमितको पार्थिव शरीरको परिवहन तथा व्यवस्थापन गर्न दश हजार रुपैयाँ बराबरको रकम प्रदान गर्नेछ ।
स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि वीमकले कुनै बिल, भर्पाई माग गर्ने छैन ।
५. काज किरिया खर्च: दुर्घटनाबाट वीमितको मृत्यु भएमा वीमकले वीमाङ्कको अतिरिक्त थप हुने गरी वीमाङ्कको १० प्रतिशत वा पचास हजार रुपैयाँमध्ये जुन कम हुन्छ सोही बराबरको रकम प्रदान गर्नेछ ।
स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि वीमकले कुनै बील भर्पाई माग गर्ने छैन ।
६. स्थायी पूर्ण अशक्तता:
(१) वीमा गरिएको अवधिभित्र भएको दुर्घटनाको कारणले दुर्घटनाको मितिबाट तीनसय पैसड्डी दिनभित्र वीमित स्थायी पूर्ण अशक्त भएमा वीमकले देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ:

विवरण	शोधभर्ना
(क) स्पाइनल इन्जुरीको कारण पुनः ठीक नहुने गरी रिढको हड्डी काम नलाग्ने भएमा	वीमाङ्कको शत प्रतिशत
(ख) कुनै एउटा हातको नाडीदेखि माथि पूरै हात काम नलाग्ने भएमा	
(ग) कुनै एउटा खुट्टाको गोलीगाठोदेखि माथि पूरै खुट्टा काम नलाग्ने भएमा	
(घ) दुवै आँखा पुनः दृष्टि फर्कन नसक्ने गरी काम नलाग्ने भएमा	
(ङ) पुनः श्रवणशक्ति नफर्क्ने गरी दुवै कान नसुन्ने भएमा	
(च) पुनः बोली नफर्क्ने गरी बोल्ने, बोल्न नसक्ने भएमा	
(छ) एउटा आँखा पुनः दृष्टि फर्कन नसक्ने गरी काम नलाग्ने भएमा	वीमाङ्कको पचास प्रतिशत
(ज) पुनः श्रवणशक्ति नफर्क्ने गरी एउटा कान नसुन्ने भएमा	

- (२) यस दफाको प्रयोजनको लागि,
 - (क) 'हात' भन्नाले नाडीदेखि माथिको पूरा हात र खुट्टा भन्नाले गोलीगाठोभन्दा माथिको पूरा खुट्टा सम्झनु पर्दछ ।
 - (ख) 'काम नलाग्ने' भन्नाले हातको नाडीभन्दा माथि वा खुट्टाको गोलीगाठोभन्दा माथिको भाग छुट्टिनु वा शारीरिक रूपले सधैका लागि काम नलाग्ने सम्झनु पर्दछ ।
७. स्थायी आंशिक अशक्तता: वीमा गरिएको अवधिभित्र भएको दुर्घटनाको कारणले दुर्घटनाको मितिबाट तीनसय पैसड्डी दिनभित्र वीमित स्थायी आंशिक अशक्त भएमा वीमकले देहाय बमोजिमको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ:

विवरण	शोधभर्ना
(क) कुनै एउटा हातको कुहिनोदेखि माथि पूरै भाग काम नलाग्ने भएमा	वीमाङ्कको पचास प्रतिशत
(ख) कुनै एउटा हातको नाडीदेखि तल पूरै भाग काम नलाग्ने भएमा	
(ग) कुनै एउटा खुट्टाको घुँडादेखि तल पूरै भाग काम नलाग्ने भएमा	
(घ) कुनै एउटा खुट्टाको गोलीगाठोदेखि तल पूरै भाग काम नलाग्ने भएमा	
(ङ) कुनै एउटा बुढी औला वा चोरी औला काम नलाग्ने भएमा	वीमाङ्कको बीस प्रतिशत
(च) दुर्घटनाको कारणले स्मरणशक्ति हराएमा	
(छ) हात वा खुट्टाको अन्य कुनै औला काम नलाग्ने भएमा	वीमाङ्कको दश प्रतिशत
(ज) अन्य कुनै अंगमा क्षति भएमा	समानुपातिक

८. अस्थायी पूर्ण अशक्तता: दुर्घटनाको कारणबाट वीमित अस्थायी पूर्ण अशक्त भई आफ्नो पेशा व्यवसाय गर्न पूर्ण रूपमा असक्षम भएमा वीमाङ्कको सीमाभित्र रहने गरी छब्बीस हप्तासम्म वीमकले प्रति महिना वीमाङ्कको पाँच प्रतिशत वा मासिक बीस हजार रुपैयाँमध्ये जुन कम हुन आउँछ सोही बराबरको रकम उपलब्ध गराउनेछ ।
९. औषधी उपचार:
(१) दुर्घटनाको कारणबाट वीमितलाई औषधी उपचार गर्दा खर्च भएमा वीमकले वीमाङ्कको अतिरिक्त थप हुने गरी एक लाख रुपैयाँसम्मको रकम बिल भर्पाई अनुसार शोधभर्ना गर्नेछ ।
(२) वीमितले उपदफा (१) को अतिरिक्त थप औषधोपचार खर्चको लागि समेत वीमा गरेको रहेछ भने सो बमोजिमको रकम वीमकले प्रदान गर्नेछ ।
स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको औषधी उपचार गराउने अस्पताललाई नगद रहित प्रणाली मार्फत सिधै भुक्तानी गर्न सकिने रहेछ भने वीमकले सोही अनुसार सिधै भुक्तानी गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-३

अपवाद

१०. देहायको कुनै कारणबाट भएको क्षति: यस वीमालेखमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि वीमकले देहायका जोखिमको कारणले भएको क्षतिको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछैन:
- (क) जानी जानी आफैले लगाएको चोट
 - (ख) आत्महत्या वा आत्महत्याको प्रयासको कारणले भएको दुर्घटना
 - (ग) मादक पदार्थ वा लागू औषधीको प्रभावको कारणबाट भएको दुर्घटना
 - (घ) प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति प्राप्त हवाई जहाजमा यात्रीको रूपमा यात्रा गरेकोमा बाहेक अन्य उडानमा यात्रा गरेको कारणले भएको दुर्घटना
 - (ङ) कावा खाने खेल (व्हील रेश), घोडदौड, बन्जी जम्पिङ, प्यारा ग्लाइडिङ वा मोटरसाइकल दौडको कारणले भएको दुर्घटना, पोलो, शिकार, डाइभिङ, पर्वतारोहण, निशानबाजीको कारणले भएको दुर्घटना
- तर, यस खण्डमा उल्लेख भएका जोखिमहरू वीमितको इच्छानुसार सम्पुष्टि जारी गरी थप वीमाशुल्क समेत लिएर रक्षावरण गर्न सकिनेछ
- (च) पागलपन वा मानसिक असन्तुलनको कारणले भएको दुर्घटना
 - (छ) वीमितबाट कुनै प्रचलित कानून भइ गरेको परिणामबाट भएको दुर्घटना
 - (ज) दुर्घटनाबाट नभई उद्ग्रा वा स्नायु सम्बन्धी चोट
 - (झ) मानव जीवन रक्षा गर्ने प्रयास गर्दा बाहेक नचाहिंदो खतरा मोल्दा भएको दुर्घटना
११. युद्ध वा युद्ध सरहको अवस्था: सैनिक विद्रोह शक्ति अपहरण, घेराबन्दी वा युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्) गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट भएको दुर्घटनाको कारणले भएको क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने छैन।
१२. विकीरणयुक्त पदार्थ तथा आणविक, रसायनिक तथा जैविक हतियार:
- (१) विकीरणयुक्त पदार्थ वा विकीरणयुक्त फोहोरको संसर्ग (कन्टामिनेशन) बाट वा रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटनाबाट क्षति भएमा वीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने छैन।
 - (२) आणविक, रसायनिक तथा जैविक आम विनाशकारी हात-हतियारको प्रयोग वा सोसांग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटनाबाट क्षति भएमा वीमकले क्षतिपूर्ति प्रदान गर्ने छैन।

परिच्छेद-४

शर्तहरू

१३. प्रस्ताव र स्वीकृति:
- (१) वीमालेख जारी गर्नु अघि वीमितले प्रस्ताव फाराम पूर्ण रूपमा भरी वीमकलाई बुझाउनु पर्नेछ।
 - (२) प्रस्ताव फाराममा उल्लेख भएको विवरणमा फरक पारी वीमालेख जारी हुने छैन।
 - (३) वीमकले वीमा अवधि समाप्त हुनु अगावै वीमा अवधि समाप्त हुन लागेको सूचना वीमित वा वीमालेख धारकलाई दिन सक्नेछ।
१४. वीमाशुल्क गणना: वीमाशुल्क गणना गर्दा दुर्घटना वीमालेख निर्देशका अनुसार गरिनेछ।
१५. वीमाशुल्क भुक्तानी: वीमको तर्फबाट सहीछाप भएको रसिद जारी नभएसम्म वीमाशुल्क भुक्तानी भएको मानिने छैन।
१६. अर्थ लगाउनु पर्ने:
- (१) वीमालेख सहित वीमा प्रस्ताव, फाराम, तालिका, सम्पुष्टि, वीमा संशोधन तालिका तथा वीमाशुल्क भुक्तानी रसिदलाई एकमुष्ट वीमा करार वा वीमालेखको रूपमा बुझनु वा पढनु पर्नेछ र तिनलाई अलगरी पढन, बुझन वा टुक्याएर वीमालेखको अर्थ लगाउन पाइने छैन।
 - (२) यस वीमालेखमा प्रयोग गरिएका विशेष शब्द तथा वाक्यहरू जहाँ जुन आशयका साथ प्रयोग गरिएको छ, सोही अनुरूपकै अर्थ लगाउनु पर्नेछ।
 - (३) यस वीमालेखमा प्रयोग भएका मुख्य तथा वीमासंग सम्बन्धित प्राविधिक शब्दालबलीको अर्थ परिभाषा खण्डमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।
१७. भुट्टा विवरण: देहायको अवस्थामा वीमित वा वीमालेख धारकले भुट्टा विवरण दिएको मानिनेछ:
- (क) वीमितको वारेमा वीमित वा वीमालेख धारकले आफूलाई जानकारी भएको विषयमा मूलभूत विवरण दिंदा भुट्टा विवरण दिएमा
 - (ख) जोखिम विश्लेषण गर्न आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा
 - (ग) वास्तविकता उल्लेख गर्दा कुनै वस्तुगत तथ्य (स्पार्टेरियल फ्याक्ट) उल्लेख नगरेमा
१८. दावी भुक्तानी नहुने अवस्था: देहायको कुनै अवस्था उत्पन्न भएमा वीमितले यस वीमालेख अन्तर्गत दावी वापतको क्षतिपूर्ति पाउने छैन:
- (क) दावी जालसाजीपूर्ण भएमा
 - (ख) दावीको सिलसिलामा वीमालेख धारक वा वीमित वा वीमितले तर्फबाट कार्य गर्ने व्यक्तिले भुट्टा बयान दिई कुनै अनुचित लाभ उठाउन खोजेमा
 - (ग) वीमा ऐन, २०७९, बमोजिम नेपाल वीमा प्राविधिकरणले वीमको पक्षमा फैसला गरेको पैतीस (३५) दिनभित्र उच्च अदालतमा उजुरी नगरेमा तर, दावी भुक्तानी रकम दिन अस्वीकार गर्नु अघि वीमकले उल्लिखित तथ्यहरू प्रमाणित गर्नु पर्नेछ।
 - (घ) दफा १७ बमोजिम भुट्टा विवरण दिएमा
१९. खारेजी:
- (१) देहायको अवस्थामा वीमालेख स्वतः खारेज हुनेछ:
 - (क) वीमितले वीमालेख खारेज गर्न अनुरोध गरेमा
 - (ख) नेपाल वीमा प्राविधिकरणले कारण सहित वीमालेख खारेज गर्न निर्देशन दिएमा
 - (ग) वीमित वा वीमालेख धारकले भुट्टा वीमा गराएको प्रमाणित भएमा - (२) यदि वीमित वा वीमालेख धारकको लिखित अनुरोधमा वीमालेख खारेज गर्नु परेको अवस्थामा वीमितलाई बहाल रहेको अवधिको लागि छोटो अवधिको लाग्ने वीमादर अनुसारको वीमाशुल्क लिई बाँकी वीमाशुल्क फिर्ता दिनु पर्नेछ।
- तर, वीमालेख खारेज हुनु अघि दावी परिसकेको रहेछ भने वीमाशुल्क फिर्ता हुने छैन।

- (३) यदि वीमक आफैले वीमालेख खारेज गर्नु परेको खण्डमा वीमितलाई पन्थ दिनको पूर्व जानकारी दिनु पर्नेछ र बाँकी वीमा अवधिको लागि समानुपातिक दरमा वीमाशुल्क फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।
- (४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सार्वजनिक निर्माणमा संलग्न मजदुरको सामूहिक वीमा वीमित वा वीमालेख धारकको अनुरोधमा खारेज गर्न पाइने छैन ।

२०. दावी:

- (१) वीमकले वीमाङ्क रकमभन्दा बढी हुने गरी दावी भुक्तानी गर्ने छैन ।
- (२) यस वीमालेखको अपवादमा उल्लेख गरिए बाहेको कूने घटना घटी दुर्घटनाबाट क्षति भएमा वीमित वा वीमालेख धारकले तत्काल देहायका कुराहरू गर्नुपर्नेछः
- (क) वीमितलाई तत्काल स्वास्थ्य चौकी वा अस्पताल वा कुनै पनि स्वास्थ्य संस्थामा लैजाने
 - (ख) दुर्घटनाबाट हुन सक्ने क्षति न्यूनीकरणको प्रयास गर्ने
 - (ग) प्रहरी कार्यालयमा खबर गर्ने
- (३) यस वीमालेख अन्तर्गत दावी योग्य कुनै दुर्घटना भएमा त्यस्तो दुर्घटना घटेको पैतीस दिनभित्र वीमकलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ र सोही अवधि वा वीमकले दिएको थप अवधिभित्र वीमित वा वीमालेख धारकले वीमकलाई देहायका कागजात उपलब्ध गराउनु पर्नेछः

(क)	दुर्घटनाबाट वीमितको मृत्यु भएमा	(अ) मृत्युको कारण स्पष्ट खुल्ने कागजात (आ) शव परीक्षण गरिएको भए शव परीक्षण (पोष्टमार्टम) प्रतिवेदन (इ) अस्पताल भर्ना भएको भए अस्पताल भर्ना भएको र डिस्चार्ज भएको प्रमाण	(अ) प्रहरी कार्यालयमा खबर गरेको भएमा प्रहरी प्रतिवेदन (आ) दावीको सत्यता जाहेर गर्ने कागजात, दावीको सम्बन्धमा वीमकलाई आवश्यक पर्ने बयान जस्ता प्रमाण, मुचुल्का, सनाखत लगायत दावी उत्पन्न हुने घटनाबाट वीमकलाई आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण विवरण तथा जानकारी
(ख)	दुर्घटनाबाट वीमित अशतार भएमा	(अ) अशक्त भएको प्रमाण (आ) अस्पताल भर्ना भएको, औषधी उपचार गरेको, जाँच गराएको प्रमाण, मेडिकल रिपोर्ट र डिस्चार्ज भएको प्रमाण	
(ग)	दुर्घटनाबाट वीमित घाइते भएमा	(अ) औषधी उपचार गरेको, जाँच गराएको प्रमाण, मेडिकल रिपोर्ट,	

- (४) वीमित, वीमितको प्रतिनिधि तथा वीमालेख धारकले वीमकलाई वीमा दावी सम्बन्धमा सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (५) एक भन्दा बढी वीमकमा दुर्घटना वीमा गरिएको भए सोको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (६) वीमकले वीमितको दुर्घटनाबाट क्षति भएको जानकारी प्राप्त गरेमा वीमितको दावी प्रक्रियामा वीमित वा वीमितको सम्बन्धित व्यक्तिलाई सहयोग गर्नेछ ।
- (७) वीमित वा वीमालेख धारकबाट पूरा कागजात प्राप्त भएको वीमाग्राही पैतीस दिनभित्र वीमकले वीमा दावी भुक्तानी गर्नेछ ।

२१. चिकित्सकबाट प्रमाणित गर्नु पर्ने: वीमित स्थायी वा अस्थायी पूर्ण अशक्त भएको कुरा मान्यता प्राप्त चिकित्सकबाट प्रमाणित हुनु पर्नेछ ।

२२. दावी गर्न नपाउने:

- (१) यस वीमालेख अन्तर्गत पुई हजार पाँच सय रूपैयाँभन्दा कम रकम दावी गर्न पाइने छैन ।
- (२) वीमितको एक भन्दा बढी वीमकबाट दुर्घटना वीमा गरिएको रहेछ भने देहाय बमोजिमको सुविधा एकभन्दा बढी वीमकबाट दावी गर्न पाइने छैन:
- (क) शब्द व्यवस्थापन खर्च
 - (ख) काज किरिया खर्च
 - (ग) औषधोपचार वापतको रकम
 - (घ) आयको नोक्सानी वापत पाउने मासिक रकम

२३. शर्त पालना गर्नुपर्ने: वीमक तथा वीमित वा वीमालेख धारकले यस वीमालेखमा उल्लेख भएका सम्पूर्ण शर्तहरू पालना गर्नु पर्नेछ ।

२४. वीमकको दायित्व:

- (१) वीमकले पूरा वीमाशुल्क प्राप्त गरेपछि मात्र वीमालेख जारी गर्नु गर्नेछ ।
- (२) वीमकले आफू समक्ष परेको वीमा दावीको तत्काल छानबीन गरी दावी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- (३) वीमकले वीमा दावी सम्बन्धमा वीमितलाई आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

२५. समय सीमा: वीमालेखको अवधि समाप्त हुने भनी उल्लेख भएको मितिमा मध्यरात बाह्न बजे वीमालेख समाप्त हुनेछ ।

२६. विवाद समाधान:

- (१) देहायको कुनै अवस्था आइपरेमा वीमितले विस्तृत विवरण खुलाई नेपाल वीमा प्राधिकरणमा उजुरी गर्न सक्नेछः
- (क) वीमकले दावी वापतको निवेदन लिन अस्वीकार गरेमा
 - (ख) वीमकले दावी वापतको रकम दिन अस्वीकार गरेमा
 - (ग) वीमकले वीमितलाई दिन आँटेको दावी वापतको रकम कम भएको भन्ने वीमित वा वीमालेख धारकलाई लागेमा
 - (घ) वीमित वा वीमालेख धारक बाहेक अन्य पक्षलाई दावी वापतको रकम भुक्तानी गर्न आँटेमा वा भुक्तानी गरेमा
 - (ड) वीमा तथा दावी सम्बन्धमा अन्य कुनै विवाद उत्पन्न भएमा
- (२) नेपाल वीमा प्राधिकरणले वीमकको पक्षमा दिएको निर्णय चित नवुझेमा निर्णय प्राप्त भएको पैतीस (३५) दिनभित्र वीमित वा वीमालेख धारकले उच्च अदालतमा पुनरावेदनका लागि उजुरी दिन सक्नेछ ।

२७. लिखित:

- (१) वीमक तथा वीमित वा वीमालेख धारक वीच हुने कुनै पनि सूचना, पत्र, लेखापढी लिखित हुनेछ ।
- (२) वीमालेखको एक प्रति वीमित वा वीमालेख धारकलाई दिइनेछ ।
- (३) वीमित वा वीमालेख धारकले वीमालेखको आफ्नो प्रति संगै सुरक्षित रूपमा राख्नु पर्नेछ ।